TẠP CHÍ NGHIÊN CỨU
PHẬT HỌC
CƠ QUAN NGÔN LUẬN CỦA TRUNG ƯƠNG GIÁO HỘI PHẬT GIÁO VIỆT NAM
ISSN: 2734-9195

Phát hiện dấu tích chùa cổ hơn 1.200 năm tuổi tại Kyrgyzstan

ISSN: 2734-9195 09:35 08/05/2026

Phát hiện mới một lần nữa cho thấy vai trò quan trọng của Phật giáo trong tiến trình giao lưu văn hóa và thương mại dọc Con đường Tơ lụa cổ đại.

Các nhà **khảo cổ** thuộc đoàn thám hiểm chung Kyrgyzstan - Nhật Bản vừa phát hiện dấu tích của một quần thể chùa Phật giáo tại khu định cư cổ Ak-Beshim (Suyab), thuộc vùng Chui của Kyrgyzstan, có niên đại từ thế kỷ VII-VIII (cách đây hơn 1.200 năm).

Theo hãng thông tấn Qazinform dẫn nguồn từ Kabar, cuộc khai quật tại khu vực Shakhristan-2 đã phát lộ nhiều cấu trúc kiến trúc đặc trưng như bậc thang, đường dốc và nền gạch, những yếu tố thường thấy trong các ngôi chùa thời nhà Đường. Phát hiện này góp phần xác nhận giả thuyết của nhà khảo cổ học Alexei Bernshtam, người từng đưa ra nhận định từ những năm 1940 rằng khu vực này từng tồn tại một ngôi **chùa Phật giáo**.

Ảnh: Kabar

Ảnh: Kabar

Các **nghiên cứu** tiến hành trong giai đoạn 2025-2026 đã cung cấp thêm nhiều dữ liệu quan trọng về sự lan tỏa của văn hóa Phật giáo tại Suyab, một đô thị lớn trên Con đường Tơ lụa và từng là kinh đô của Tây Đột Quyết Khả hãn quốc từ thế kỷ VI đến XI.

Đoàn khảo cổ, hoạt động từ năm 2012 đến nay, do bà Bakyt Amanbaeva thuộc Viện Hàn lâm Khoa học Quốc gia Kyrgyzstan và Giáo sư Kazuya Yamauchi của Đại học Teikyo (Nhật Bản) đồng chủ trì.

Ảnh: Kabar

Giới chuyên môn cho biết hiện đang có kế hoạch phục dựng giá trị **lịch sử** của di chỉ này, đồng thời xem xét khả năng xây dựng một bảo tàng ngoài trời nhằm phục vụ nghiên cứu và tham quan.

Đáng chú ý, vào năm 2014, Ak-Beshim đã được UNESCO công nhận là Di sản Thế giới trong hồ sơ liên quốc gia "Con đường Tơ lụa: Mạng lưới hành lang Trường An - Thiên Sơn".

Phát hiện mới một lần nữa cho thấy vai trò quan trọng của Phật giáo trong tiến trình giao lưu **văn hóa** và thương mại dọc Con đường Tơ lụa cổ đại. Từ Ấn Độ, giáo lý nhà Phật đã theo chân các đoàn thương nhân, tăng sĩ và học giả lan tỏa sang Trung Á, để lại nhiều dấu ấn sâu sắc trong đời sống tinh thần và kiến trúc của khu vực này suốt nhiều thế kỷ.

Tác giả: **Zhanna Nurmaganbetova**/Chuyển ngữ và biên tập: **Thường Nguyên**

Nguồn: **https://qazinform.com/news/remains-of-buddhist-temple-found-in-kyrgyzstan-e30b13**